

«Сёнтёрү» ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи майн 5-мёшёнченпе тухать

34 (7565) №

Тунти кун, 2008 җулхи майн (җу) 5-мёшё

Хакё ирёклё

Ғур аки – 2008

Ёҗ династийёсем

«Уҗман җеремсем» җавра́нша кёреҗҗё

Ғур акине вәхәтра тата агротехнологисене пәхәнса ирттерме хатёрленсе ситме пире яланах пёр-икё кун җитмест. Пуслатпәр вара җак җитменлөхе «җентерме»... Кая юлсан вара каю шәтнә, тенё асатте-асаннесем. Ғакна эфир хире тухсан җеҗ аса илетпёр. Ғуллен аса илетпёр, анчах тивёҗлө пётёмлетүсем тума вәхәт тулаймастпәр. Ғапла каласрө хай җур аки җине пыҗак тивлөхе пәхине ёре кәтарса «ВТМ» җикёллө явапләхлә обществән уй-хиренче иртен пуҗласа кәҗчен ёҗлекен ҒР тава тивёҗлө механизаторё

ёҗёсен тёп каләпәшне пурнәҗланә ёнтё.

– Ғур акине пёр лаптәк җинче ирттерилех ака-суха ёҗё вёҗленмест-ха. Ғакна ҒР Президентё Н. Федоров та аван курса тәрәт. Вәл кәҗалхи пуш уй-әхёнче «уҗман җеремсене» «чун кёртеси» пирки ыйтава хускатнине ырлатәп кәна. Акә җак кунсенче 45 гектар җинчи «уҗман җереме» сухаласа пәрахрәм. Унччен җум айёнче ыртнә җёр паян хуп-хура ыртнине пәхма кәмәллә. Ёҗлеме сёрмелли-җунтармалли материалсем ситесҗё. Техника ёҗе хатёр, – терё «уҗман җеремпе» черетлө суха касси тухнә Владимир Карташов механизатор. – Трактористра 22 сул ёҗлетёп, анчах ёлөкрех Казахстанра уҗнә җерем җёрсем пахча хыҗне ситессе җутламан.

Владимир Николаевич сәмахёсемпе килёшмесёр тама җук. Пирён җәмәл автомашина малалла ыткәнат. Умра вара черетлө «уҗман җерем». Пыҗак та түрем пуҗа – Москакасси ял тәрәхне кёрекен «Передовик» хуҗаләх ани. Хёл кәҗса җёр җине ыртнә метр е ытларах тәршшө җум куракё кунта җёр питне җемҗе сийпе витнё, хёвел җутинчен пытарнә. Хәҗанччен ыртё вәл – паллә мар. Хайсен хуҗаләхё җумёңчи «Передовиксен» җакнашқал лаптәкне «Восток» хуҗаләх арендәна илсе уҗа курма җутлат. Ырә ёҗ вёҗне җитё-ши? Хуравё, Мулкачкәссинен ертүҗи М. Шиокин калашле, «Передовиксенче».

«Уҗман җеремсем» пирки районта ыйту җивёч тәрәт. Виҗё җул е ытларах

В. Н. Карташов 22-мёш җур акире «уҗман җеремсене» җёклет.

суха пуҗ курман анасем Муркаш Енре 1766 гектар. Вёҗенчен 1626 гектарне кәҗал пуҗа җавра́нша кёртме пәхнә. 1-2 сул манәҗләхә тухнисем ку хисепе кёмеҗҗё-ха. Ғулсем хёррипе талқишпех ыртнаҗнә дачёсем те ытларахшө уҗа курман җёрсем. Вёҗемпе мёнле йышәну тумалла – ку вәл пёрлехи ыйту.

Анатолий БЕЛОВ. Автор сән үкерчөкёсем.

ҒР тава тивёҗлө механизаторё М. Н. Краснов ёҗре хай җине җеҗ ша-нать.

Михаил Николаевич Краснов хайён ака агрегатне хәех вәрләхпа минераллә удобрени тултарнә май.

– Ёҗ чарәнса ан лартәр тесе тәрәшатпәр. Пёрле ёҗлекенсем вәрләх патне кайрөҗ те вёҗене кётсе алә уҗса ларни паян пыҗак йәнәш пулат. Ака агрегатне те ёҗсёр лартас килмест, – терё черетлө тырә миҗхине сеялка җине хунә май Михаил Николаевич.

Хуҗаләхән кәҗалхи җур акире 100 гектар җуртисем, 15 гектар вильхә кәшманё акмалла, 50 гектар кёрхисене апатлантармалла пулсан, ёҗченсем уй-хир

«Уҗман җеремсем»... Пур-ха таврара вёҗем.

Аслә Ғентеру уявё умён

Парнесемпе саламсем вәхәтра җитёҗ

Чи пыҗак уяв җыҗхарса килет. Аслә Оте-чественнәй вәрҗара Аслә Ғентеру тунә-ранна 63 сул җитет. Пирён аттесемпе асаттесен юнөпе җыҗарна юлчөҗ историе җак хаяр вәрҗа җулёсем. Паянхи мирлө түйөшөн пурнәҗне шөлмерөҗ җёршывән ывал-хёрёсем. Ватти-вётти тылгра Ғентерёе җыҗхартма пуләр.

Ғентеру кунне халалласа ирттерекен мөроприятисем районта малалла пыраҗҗё. Шкулсенче вәрҗа ветеранёсемпе тёл пулусем, ачасен пултуралә ёҗёсен конкурёсем иртеҗҗё. Районти библиотекәсенче тёрлөрен куравсемпе литерату-рапа музыка композицийёсем иёркелесҗё.

– Нина Пантелевна, миҗен паян вёсем, Аслә Ғентерёе 63-мёш хут кётсе илекен пат-тәр салтаксем?

– Шел пулин те, ветерансен йышө сулсеренех җакса пырат. Паян районта 163 вәрҗа ветеранё, вәрҗара вилнө салтаксен мәшәрёсем 34-ән пурнаҗҗё. Вәрҗа вәхәтёнче кунне-җёрне пёлмесёр Ғентерёе җыҗхартассишён вай хунә тыл ёҗченёсем 2357-ён. Майн 9-мёшёнче эфир пурте вёҗене пире мирлө пурнәҗ парнеленёшөн тепёр хут пуҗ таяса тав тәватпәр.

– Уяв саламёсем килме пуларёҗ пулө-ха вёсем патне?

– Вәрҗа ветеранёсемпе тыл ёҗченёсен ячөпе Чәваш Республикн Президентен Н.В.

Ятарласа җирөплетнө ёҗ планёе килёшүүлөн вәрҗа ветеранёсене уяв умён коммуналлә мунчасенче түйөсёр җавән-тарма тата парикмахерскисенче түйөсёр җуҗ кастарма пәхса хәварнә. Майн 9-мёшёнче пур җёрте те митингсем, уяв конҗерчөҗсем, ытти мөроприятисем иртеҗҗё.

Мённе асра юлө вәрҗа ветеранёсемпе тыл ёҗченёсимишөн кәҗал Аслә Ғентеру кунё? Ғакан җинчен каласа пама ыйтрам элө Чәваш Республикн Сывләх сыхлавён тата социаллә аталану министрствөн пирён районти социаллә хуҗлөх пайён ертүҗинчен Н.П. ПЕТРОВАРА.

Федоровән салам открытисем килсе ситрөҗ района. Вёҗене майн 9-мёшөҗчен алла илөҗ вёсем. Кунсәр пуҗне Чәваш Республикн Президентёнчен вәрҗа ветеранёсемпе вәрҗара пуҗёсене хунә салтаксен мәшәрёсем валли района пурө Чәваш Республикн символикпеллө 197 парне килчө. Ғавән пекех вәрҗа ветеранёсем патне район пуҗлөхөн Ю.А. Ивановән саламө те җитө.

Каласа хәвармалла, уяв умён районти 4 вәрҗа ветеранё Чәваш Республикн Президентёнчен пыҗак парне – «Жигули» автомашина илчө. Вёҗем: Ғулаври Н.С. Степанов, Мемеккассинчи П.Н. Каргин, Хорнуйёнчи Е.С. Степанов, Мулкачкәссинчи Е.Г. Бар-

дасов. Республикәри черетпе килёшүүлөн автомашина илме черетре тәракансем пирён районтан тепёр 14-ән. Ғентеру кунё умён хёру сапәусенче пулнә пирён районти 136 вәрҗа ветеранё РФ Пенси фончө урлә 350-шар тенкө уҗсан парне илө. Асәннә суммәна вёҗене киле җитерсөҗ.

– Тава, Нина Пантелевна, каласушән. Раҗсейра вара «Георгиевски хәю – 2008» акци малалла пырат. Ғак Ғентеру паллине җыҗса, эфир вәрҗа ветеранёсене мирлө пурнәҗшән тав тунине, вёҗен паттәрләхөпе мухтаннине, вәрҗа хирөнче пуҗёсене хунә паттәр салтаксене асра тытнине пёлтерепёр.

Л.ТУКТИНА каласнә.

Ыр кәмәлләх марафонё

Ырә ёҗ тума кая мар

«Ачаләх ячөпе, йәлтах ачаләхшән» ыр кәмәлләх марафонё малалла пырат. Ғак кунсенче ятарласа уҗнә җитёҗ Каткәс ял тәрәхө 1500 тенкө, депутатсен районти Пухәвө 5500 тенкө, Ғатракассинчи пётёмөшлө пелу парақан вәтам школ 1200 тенкө уҗса куҗарса пачөҗ. Ғапла вара паянхи кун төлне марафон счөҗө җине пурө 67208,20 тенкө уҗса пуҗтарәнчө.

Ачасене паян кам мёнле пуләшма пултарат, җапла юрат. Ғак кунсенче акә Муркаш ял тәрәхөн тёл специалистчө Т.А. Мешкова ача япалисем илсе килчө.

Хаклә вулаканәм, ырә ёҗ тума ниҳәсан та кая мар. Ырә ёҗсен султаләкөнче ытларах ырә ёҗ тума тәрәшар.

Л. ТУКТИНА.

Уяв

Чәваш чөлхи кунё ячөпе

Апрелён 25-мёшөнче ял тәрәхөсем хушшинчи Муркашри Культура җуртөнче Чәваш чөлхи кунне халалланә уяв иртер. Кунта пуҗтарәннә чәваш чөлхипе тәван ен культуриң учителёсене, библиотекәрсене, вёренекенсене район пуҗлөхөн сумө – культура тата архив ёҗёсен пайён ертүҗи А.Е. Андреева саламларө. Чәваш чөлхи кунне халалласа ирттернө тёрлө конкурёсене пётёмлетрөҗ, җентеруҗёсем Дипломсене, парнесене тивёсёрөҗ.

Уявра Альбина Юрату хайён сәввисене вуларө, Муркаш лицейён ачисем инсценировка лартрөҗ. Москакассинчи пуҗламәш класс ачисем И.Я. Яковлевән кун-сулөпе җыҗаннә сценкәсем, илемлө юрә-ташә парнелерөҗ.

Л. ПАВЛОВА.

Камән сәвәм пыҗакрах

Пёрлешүүлө хуҗаләхсенче майн 4-мёшөнче кәҗал тата иртнө җул кашни ёне пуҗне миҗе килограмм сёт суса иллине кәтарти

Е. Андреев яч. хис.	9,0	5,3
«Волга» ООО		10,7
«Восток»	10,3	14,3
«Герой»	15,4	18,9
К. Иванов яч. хис.	6,7	9,1
Ильич яч. хис.	13,9	11,2
Ленин яч. хис.	8,2	5,0
«Лидер» АФ ООО	13,8	8,2
«Орино»	11,6	13,0
«Передовик»	7,8	6,4
«Свобода»	9,6	13,6
«Сеятель»	5,9	2,0
Суворов яч. хис.	16,2	15,1
«Рассвет» АФ ООО	4,0	7,5
«Ударник»	12,7	14,9
Чапаев яч. хис.	10,5	10,5
«Чемеево»		9,1
Чкалов яч. хис.	13,3	13,8
«Хлебобор» ООО	4,3	
Ял хуҗаләх пред-пе	11,2	11,2

Ғыра́нтару – 2008

«Ғентеру ялавне» малалла җыра́нтарасҗё

Район хаҗатне 2008 җулхи иккёмөш җур султа илсе тама малалла җыра́нтарасҗё.

Ултә уйәха җыра́нса илмелли сөнө хак - 181 тенкө те 80 пус. Малтанхипе танлаштарсан, райхаҗата ултә уйәха җыра́нса илмелли хак 12 тенкө те 18 пус җеҗ үсрө.